

BATECS?

Sense Llar
material didàctic

A continuació, trobaràs un seguit d'activitats que tenen com a objectiu aprofundir sobre l'àmbit de les persones en situació de sense llar i, facilitar el treball sobre els vídeos relacionats. Aquestes activitats poden adaptar-se a les teves necessitats i estan destinades principalment a persones joves de 12 a 18 anys, encara que poden ser utilitzades per un ampli ventall d'edats, ja que la seva idea principal és fer reflexionar.

Tot el material està distribuït en tres nivells:

Sense Llar

material didàctic

1 Escolta, reflexiona i actua

Dinàmiques i activitats per realitzar de manera individual o col·lectiva després de visualitzar un vídeo.

- Activitat 1 Tenir una llar
- Activitat 2 La xarxa
- Activitat 3 De qui parlem quan parlem de sense llar?
- Activitat 4 Jo en el teu lloc
- Activitat 5 Ho diu la premsa
- Activitat 6 Sense llar amb rostre de dona
- Activitat 7 Un, dos, tres... Acció!

2 Per seguir bategant

Llistat de recursos complementaris, com entitats que treballen l'àmbit, webs de referència, pel·lícules interessants, estudis, cançons, etc.

3 Pistes metodològiques

Al final del document trobaràs un espai amb pistes metodològiques per treure més partit a cada proposta.

1

Escolta, reflexiona i actua

Activitat 1

Tenir una llar

Introducció al tema: Tenir una llar és molt més que tenir un sostre on acollir-se. Es tracta de tenir un lloc on sentir-se identificat i protegit.

Recursos: Pissarra, un full de paper per cada participant, un ordinador amb accés a Internet per grup.

Número de participants: Entre 5 i 30 persones, depèn de la ràtio del grup classe.

Duració: Una sessió.

Metodologia de l'activitat: L'activitat comença demanant als joves que facin entre tots, una pluja d'idees sobre el que representa per a cada persona el fet de tenir una llar. S'escriuran totes aquestes idees a la pissarra perquè tots les vegin. Caldrà posar èmfasi en els aspectes psicosocials i emocionals que representen per tots tenir una llar. Es pot contraposar al que perd una persona quan deixa de tenir la seva llar per les circumstàncies que siguin.

Posteriorment se'ls demanarà que en grups d'un màxim de 5 facin una petita recerca històrica de com s'ha cridat a les persones sense llar (indigent, rodamón, pobra, persona sense sostre, etc.) i una reflexió sobre com el llenguatge condiciona la nostra visió del món i l'evolució que hem fet com a societat per donar dignitat a les persones, es trobin en la condició en què es trobin.

1

Escolta, reflexiona i actua

Activitat 2

La xarxa

Introducció al tema: Tots formem part de diferents xarxes. Les xarxes socials, tan de moda actualment, no són més que una expressió moderna per parlar del que sempre ens ha distingit com a espècie: la capacitat i necessitat d'interactuar i cooperar amb els altres. Sovint, les persones sense llar han perdut aquestes xarxes de relació i recuperar-les és un dels treballs més importants en el seu procés de reinserció social.

Recursos: Paper i utensilis necessaris per escriure.

Número de participants: Entre 5 i 30 persones, depenent de la ràtio del grup classe.

Duració: Una sessió.

Metodologia de l'activitat: En primer lloc, es convida als joves a identificar les diferents xarxes socials a les quals pertanyen cadascun d'ells (família, amics, escola, veïns, institut, club esportiu, centre de temps lliure, treball, etc...). Després se'ls demanarà que classifiquin per ordre d'importància aquestes xarxes, posant en primer lloc aquelles que els ajuda de manera més incondicional en la seva vida i que saben que, passi el que passi, els seguiran ajudant.

Es pot fer una posada en comú i un petit debat per veure si hi ha consens o hi ha opinions dispars sobre quina importància tenen en les nostres vides les diferents xarxes a les quals pertanyem.

Igualment, es pot fer un exercici individual o col·lectiu sobre a quines xarxes contribuïm nosaltres a mantenir. Per exemple, una veïna que és una persona gran a la qual podem ajudar amb un petit gest, acostar-nos a algú que estigui a prop i estigui passant per dificultats, etc.

1

Escolta, reflexiona i actua

Activitat 3

De qui parlem quan parlem de sense llar?

Introducció al tema: L'any 2008 la Unió Europea va engegar un programa que marcava el 2015 com a termini màxim per aconseguir que els 18 milions de persones de tot el continent en risc d'exclusió residencial puguin tenir un habitatge digne. Algunes de les propostes que incloïa són:

1. Posar sobre la taula les realitats diverses de les persones sense llar i establir criteris comuns per començar a treballar.
2. Obtenir dades comparables i fiables de caràcter anual que es refereixin a les accions i els progressos de cada Estat membre.
3. Comptar amb plans d'emergència d'hivern, com a part d'una estratègia més àmplia per abordar el fenomen de les persones sense llar.

<http://faciam.org/wp-content/uploads/2015/01/Origen-y-contexto-de-las-Jornadas-HousingFirst.pdf>

Recursos: Còpies del document de l'enllaç anterior y de les preguntes proposades per cada grup, ordinadors amb connexió a Internet.

Número de participants: Entre 5 i 30 persones, depenent de la ràtio del grup classe.

Duració: Entre 1 i 2 sessions.

Metodologia de la activitat: Crear grups d'un màxim de 4 persones. Una vegada conegudes aquestes propostes i llegit el document, hauran d'intentar respondre les qüestions següents:

1. *Per què creieu que és important obtenir dades comparables, fiables i actualitzats sobre el nombre de persones sense llar?*
2. *Quines dificultats creieu que es poden trobar a l'hora d'obtenir-les?*
3. *Si parlem de persones sense llar, quins col·lectius hauria d'incloure aquest recompte?*
4. *En què haurien de consistir els plans d'emergència d'hivern?*
5. *Com es pot valorar si les propostes han obtingut els resultats esperats?*

1

Depenent del temps, però probablement en una segona sessió, en primer lloc, s'haurà de buscar informació sobre resultats per poder comprovar si després de les iniciatives preses s'han obtingut resultats. Per exemple, mirar el tant per cent de persones sense llar que hi ha actualment a Catalunya o a Espanya:

Pàgina web de l'INE en el qual apareixen dades estadístiques sobre les persones sense llar a Espanya:
http://www.ine.es/dyngs/INEbase/es/categoria.htm?c=Estadistica_P&cid=1254735976604

Pàgina web del IDESCAT en el qual apareixen dades estadístiques sobre les persones sense llar a Catalunya:

<http://www.idescat.cat/pub/?geo=cat&id=ecvhp&n=6865#Plegable=geo>

Buscar també alguna campanya que s'hagi engegat relacionada amb el tema.

Finalment, i per concloure l'activitat, es realitzarà un debat a nivell grup classe entorn de les qüestions respostes en la sessió anterior en petit grup i la indagació de l'últim punt.

1

Escolta, reflexiona i actua

Activitat 4

Jo en el teu lloc...

Introducció al tema: Una de les eines més útils per comprendre una realitat és realitzar un exercici d'empatia que permeti posar-se en el lloc de l'altre i aproximar-se als seus pensaments i emocions (Role Playing).

Recursos: Paper en el qual s'expliqui la situació que es donarà (1 paper per parella) i, d'altra banda, paper amb les preguntes per als observadors.

Número de participants: Entre 5 i 30 persones, depenent de la ràtio del grup classe.

Duració: Segons es vulgui utilitzar l'activitat. Es proposa una sessió d'una hora i mitja. No obstant això, si es vol que tots els alumnes participin en el Role Playing es pot realitzar la mateixa activitat dos dies, però seguint el procediment marcat.

Metodologia de l'activitat: Aquesta activitat consisteix en la realització d'un exercici de joc de rol. Deu alumnes, organitzats per parelles, han de representar llocs en els quals podria trobar-se una persona en situació de sense llar.

En la fulla a continuació, es proposen quatre realitats per representar, una per parella. Cal destinar un temps per preparar-la. No es poden dir els rols que jugues ja que el grup que participarà com a observador haurà de saber identificar-los.

La resta de la classe ha d'observar les simulacions contestant algunes preguntes, com, per exemple, què, com i per què fan i diuen cadascun dels diferents personatges. A partir de les anotacions dels observadors, el grup-classe pot obrir un espai de debat i reflexionar sobre la realitat abordada. És important que els alumnes que han fet les simulacions expliquin com s'han sentit en aquest paper.

Situacions

1. Una persona sense llar es troba a una altra persona sense llar:

El protagonista demana ajuda a l'altra persona.

Entra amb una actitud de desconfiança, ja que és una persona que no coneix.

Diferents rols:

L'altra persona té por.

L'altra persona vol ajudar-li.

L'altra persona desconfia de males maneres.

2. Empresari i persona en situació sense llar:

La persona en situació de sense llar va a una entrevista de treball.

La persona està il·lusionada i esperançada.

Diferents rols:

L'empresari mira amb menyspreu a la persona sense llar.

L'empresari vol donar-li una oportunitat a la persona sense llar.

L'empresari no vol donar-li una oportunitat i així li mostra.

L'empresari no vol donar-li una oportunitat i no sap com dir-li.

3. Treballador d'una oficina bancària i persona en situació sense llar:

El treballador ha de dir-li a la persona sense llar que no pot estar dins del caixer i l'ha de fer fora. La persona té una actitud de voler marxar ràpidament.

Diferents rols:

El treballador entén la situació de la persona sense llar i ho fa de manera assertiva.

El treballador li té por a la persona sense llar.

El treballador enfada amb la persona sense llar.

El treballador és una persona resolutiva.

4. Una persona del carrer veu com una altra està tractant malament o rient-se d'una persona sense llar:

Diferents rols:

La persona no fa cas del que està veient.

La persona s'uneix a riure's de la persona sense llar.

La persona defensa a la persona sense llar.

La persona vol ajudar, però no sap com fer-ho.

5. Educador social i persona en situació sense llar:

L'educador ajuda a buscar recursos a la persona en situació sense llar, i l'acompanya a una entitat on el podran atendre. La persona pot sentir-se incòmode en algun moment pel fet d'haver d'explicar reiteradament el seu cas.

Diferents rols:

L'educador sent pena per la persona sense llar.

L'educador no té esperança en què la persona sense llar pugui canviar la seva situació.

L'educador omple d'il·lusió i coratge a la persona sense llar.

El treballador és una persona resolutiva.

1

Preguntes:

1. *Qui juga el paper de qui?*
(quins són els papers que pots identificar?)
2. *Quines idees més rellevants diu cada personatge?*
3. *Com transmet les idees cada personatge?*
4. *Com actuen els personatges?*
5. *Per què creus que actua així cada personatge?*

1

Escolta, reflexiona i actua

Activitat 5

Ho diu la premsa

Introducció al tema: Aquesta activitat consisteix a fer una recerca sobre el fenomen de sense llar per obtenir elements d'anàlisi i reflexió.

Recursos: Una còpia impresa amb les preguntes i un ordinador per grup.

Número de participants: Entre 5 i 30 persones, depenent de la ràtio del grup classe.

Duració: Depenent de la utilitat que se li vulgui donar a l'activitat.

Recomanació: Aquesta activitat es pot utilitzar com a introducció de totes les altres activitats, ja que es pot realitzar de forma breu depenent de la importància que se li vulgui donar, de si es vol propiciar el debat o no... També es pot treballar en la mateixa sessió que l'activitat 3, com una única sessió.

Metodologia de la activitat: En primer lloc, s'han de configurar petits grups d'un màxim de quatre persones. Es tracta de buscar notícies, articles o testimoniatges en qualsevol mitjà de comunicació, per fer una aproximació a l'àmbit de la situació de sense llar.

Com a punt de partida es pot accedir a l'apartat de comunicació de la Fundació Arrels. Al seu web es recullen estudis retrospectius que mostren la visió que ha donat la premsa en relació a la realitat de les persones en situació de sense llar.

<https://www.arrelsfundacio.org/actualitat/premsa/>

A partir d'aquesta primera cerca, és interessant poder buscar almenys una notícia que sigui d'actualitat, de manera que l'alumnat pugui comprovar que és una realitat que es manté. Podria ser d'utilitat la consulta de la pàgina web del diari El País, posant sense llar al seu buscador:

https://elpais.com/tag/personas_sin_hogar/a/

1

Es poden repartir les notícies de manera que cada grup analitzi dues o tres informacions, posant especial èmfasi en els següents aspectes:

1. *S'apunten les causes estructurals de la pobresa i l'exclusió social?*
2. *Quins són les principals dificultats i necessitats de les persones en situació de sense llar?*
3. *Quin és la relació entre el sensellarisme i la crisi econòmica?*
4. *Quina visió es dona de les persones en situació de sense llar?*
5. *Apareixen entitats que treballen en l'àmbit de sense llar?*

També podria ajudar-vos aquest apartat de la pàgina web de la Fundació Arrels.

<https://www.arrelsfundacio.org/persones-sense-llar/problematica/>

Una vegada obtinguda la informació, cada grup farà una exposició a la resta sobre el més rellevant de les seves informacions. Aquesta exposició ha de permetre construir una mirada global respecte a la realitat treballada. També obrir un espai per qüestionar o debatre alguns dels aspectes identificats durant el procés de recerca.

Tant la informació recopilada com les reflexions del grup es poden recollir, a manera de síntesi, a través d'un dossier, mural o blog.

1

Escolta, reflexiona i actua

Activitat 6

Sense llar amb rostre de dona

Introducció al tema: En els últims anys, la proporció de dones contactades en situació de carrer pel Servei d'Inserció Social ha fluctuat entre el 9 i el 11% del total de persones contactades. Dins de la totalitat dels equipaments residencials de la XAPSL, la proporció de dones mai ha superat el 30% d'usuàries. No obstant això, aquestes xifres resulten sorprenents si tenim en compte que les dones acumulen majors factors de vulnerabilitat social que els homes i que la pobresa, en una visió àmplia, afecta de manera molt més contundent a dones que a homes.

Text extret de:

<http://www.bcn.cat/barcelonainclusiva/ca/2015/12/diagnosi2015.pdf>

Recursos: Projector, article i preguntes impresos per a cada participant.

Número de participants: Entre 5 i 30 persones, depenent de la ràtio del grup classe.

Duració: Una sessió d'una hora i mitja.

Metodologia de l'activitat: Per realitzar aquesta activitat, organitzarem la classe per grups de màxim tres persones. I se'ls repartirà l'article de l'enllaç, un per a cada participant amb les seves respectives preguntes. D'aquesta manera en finalitzar tots tindran l'activitat feta i la podran guardar.

1

Article

Miedo, agresiones sexuales y peor salud mental: particularidades del sinhogarismo femenino

Andrea Pérez, eldiario.es 26/08/2016

https://www.eldiario.es/catalunya/Miedo-agresiones-particularidades-sinhogarismo-femenino_0_552245375.html

1. *Feu un esquema sobre les dificultats que heu detectat que té el col·lectiu femení sense llar, segons l'article.*

2. *Què és el que més us ha sorprès?*

3. *A més de les dificultats anteriors, argumenteu unes altres amb les quals creieu que es troben.*

4. *Després d'haver realitzat l'activitat i, per tant, haver llegit l'article, vostra idea inicial ha canviat? Per què?*

Finalment, es posaran en comú les respostes donades creant un debat i d'aquesta manera, concloure amb l'activitat.

1

Escolta, reflexiona i actua

Activitat 7

Tres, dos, un... Acció!

Introducció al tema: La tasca de sensibilització realitzada per l'alumnat pot servir de pretext perquè puguin dur a terme un petit projecte en el qual es reculli el seu coneixement i el transmetin al seu entorn.

La activitat consisteix a oferir a l'alumnat l'oportunitat perquè s'impliqui de forma activa cap a la realitat que viuen les persones en situació de sense llar en la nostra societat.

Recursos: Un paper per alumne amb les preguntes per a la campanya. El material pot ser divers. Paper, ordinadors, material per a manualitats com a cartolines, tisores...

Número de participants: Entre 5 i 30 persones, depenent de la ràtio del grup classe.

Duració: Una sessió i un temps extra si es vol extrapol·lar de classe.

Metodologia de l'activitat: La idea és aprofitar la informació recopilada al llarg de les activitats anteriors com a punt de partida per al disseny i posada en pràctica d'una campanya de sensibilització en el seu entorn (institut, esplai, agrupament, etc.). La campanya pot materialitzar-se en qualsevol format: blog, exposició, etc.

Es realitzarà en grups d'entre 2 i 4 persones.

A la següent pàgina, s'adjunta una taula amb algunes preguntes per facilitar el disseny de la campanya. Per a la seva implementació, és convenient implicar al professorat de diferents matèries.

1

CAMPANYA per a...

Quin és el lema?

Quins objectius es proposa?

A qui va dirigida?

Quins mitjans de de difusió s'utilitzaran?

Quines activitats es proposaran?

En quin moment es durà a terme? Amb quina durada?

Es demanarà col·laboració? A qui? De quin tipus?

2

Per seguir bategant

Una web

SERVEIS SOCIALS SANT JOAN DE DÉU

<http://www.sjdserveissocials-bcn.org/>

Ofereixen els seus serveis a persones en situació de sense llar, tenint clar que és una situació per la qual pot passar qualsevol persona a qui se li deteriorin diverses àrees de la seva vida de manera desencadenada: familiar, de salut, econòmica, laboral...

XARXA D'ATENCIÓ A LES PERSONES SENSE LLAR (XAPSELL)

<http://sensellarisme.cat/es/>

La Xarxa d'Atenció a Persones Sense Llar (XAPSELL) forma part de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva, i està formada actualment per trenta tres entitats i organitzacions. Treballa per millorar la capacitat de resposta dels serveis garantits i reforçant les capacitats globals de la ciutat per atendre les situacions més diverses i més complexes sobre les persones sense llar.

CÀRITAS

<https://caritas.barcelona/sense-llar-i-habitatge/>

Treballen per oferir, d'una banda, suport a les persones perquè no perdin l'habitatge i el puguin mantenir i, de l'altra, enfortir i restablir els vincles i la xarxa social, laboral, familiar i comunitària de les persones en situació de sense llar. Amb aquest programa, pretenen que les persones que han caigut en una situació d'exclusió social per manca d'habitatge participin en processos de promoció i inserció social que els permetin, de nou, prendre les regnes de la seva vida, accedir a una llar i ser els protagonistes d'una millora en la seva qualitat de vida. Alhora, es pretén incidir en la transformació de les estructures generadores de l'exclusió residencial des del treball en xarxa, la sensibilització i la denúncia.

FUNDACIÓ ARRELS

<http://www.arrelsfundacio.org>

Es tracta d'una fundació privada dedicada a l'atenció de persones sense llar a Barcelona. La seva missió és col·laborar en el desenvolupament integral de les persones en exclusió social.

2

Un llibre

Miguel, 15 años en la calle

FUSTER, M. | 2010 | Barcelona, Glénat

Una sèrie de desgràcies van deixar al dibuixant Miguel Fuster al carrer. Després de 15 anys es va recuperar i va decidir explicar la seva experiència a través d'un còmic.

Una pel·lícula

La Terminal

Director: Steven Spielberg | 2004 | Durada: 128 min.

Un immigrant es troba atrapat en un aeroport dels Estats Units quan va començar la guerra al seu país. Allí menjarà i dormirà mentre lluita contra la duresa d'un agent de seguretat.

Els Miserables

Director: Tom Hooper | 2012 | Durada: 158 min.

Es tracta d'un musical ambientat a principis del segle XIX a França. Basada en la novel·la de Víctor Hugo que porta el mateix nom, mostra la vida d'un ex presidiari que és posat en llibertat condicional, després d'haver estat empresonat per robar una barra de pa. Durant tota la història es pot observar com el gana i la pobresa fan aflorar el millor i el pitjor de cada personatge.

Invisibles

Director: Oren Moverman | 2014 | Durada: 120 min.

Un home en plena decadència es veu obligat a acudir a un refugi de Nova York per a persones sense llar, on allí ser una persona sense llar significa ser invisible per a la societat. Sense lloc a recurs, afrontarà una nova situació amb l'ajuda d'un veterà que li ajudarà a establir de nou relació amb la seva filla.

2

Un material didàctic

OXFAM

https://www.oxfam.org.uk/~/_media/Files/Education/Resources/Make%20Poverty%20History/global_express_pupils_pages.ashx

Quatre fitxes de treball, com a materials de proposta didàctica per treballar entorn a les causes de la pobresa a través de la reflexió i accions pensades per a l'alumnat. És un material fet en anglès.

Un estudi

Barcelona Societat

<http://ajuntament.barcelona.cat/dretssocials/sites/default/files/revista/revista-barcelona-societat-21-cat.pdf>

Al juny de 2016, l'Ajuntament de Barcelona va presentar l'Estratègia contra la feminització de la pobresa i la precarietat a Barcelona, durant la segona sessió plenària del Consell contra la Feminització de la Pobresa.

Una cançó

At the end of the day | Banda Sonora del musical Els Miserables

<http://www.youtube.com/watch?v=beJzmP8BfYM>

Aquesta cançó mostra els sentiments que viuen aquelles persones amb pocs recursos i que treballen molt per pocs diners i sense tenir un futur assegurat. Es pot veure com es planteja el seu esdevenir i com el seu entorn amb millor benestar passa per davant d'ell mirant-li amb superioritat. Es pot trobar el vídeo de la versió en anglès i també la traducció al castellà. Per treballar-la es pot usar la versió que es consideri oportuna depenent del nivell que tinguin.

Un reportatge

Fora de tot: els sensellar | 30 Minuts

<http://www.ccma.cat/tv3/alacarta/30-minuts/fora-de-tot-els-sensellar/video/5755805/#>

Reportatge que fixa la mirada en les xifres de persones sense llar, tot fent una comparativa entre Finlàndia, la qual ha aplicat el model Housing First i ha tingut èxit ja que ha reduït la xifra de persones sense llar, mentre que d'altra banda, a Europa, aquest nombre ha augmentat.

3 Pistes Metodològiques

Activitat 1

Tenir una llar

L'objectiu d'aquesta activitat és reflexionar sobre el concepte llar i debatre sobre la diferència entre tenir un sostre o tenir una llar. Per exemple, es pot mostrar que quan algú es troba en un alberg de persones sense llar, aquesta persona té un sostre, però no té una llar.

El concepte que s'ha utilitzat per designar aquest col·lectiu ha evolucionat per ajustar-se més a les noves realitats. Històricament, es parlava més de persones sense sostre que de persones sense llar. Una persona sense sostre és algú " que no té un allotjament o no pot accedir a ell pels seus propis mitjans, o és incapaç de mantenir-ho sense l'ajuda d'algun servei social de suport."

Aquest concepte, per tant, posa èmfasi únicament en la falta d'un lloc on allotjar-se per estar protegit, sense tenir en compte aspectes de tipus psicològic. Un altre dels problemes d'aquest concepte és que depèn d'una situació concreta que pot anar fluctuant constantment.

Per resoldre aquesta qüestió s'ha introduït el concepte sense llar. La FEANTSA (Federació Europea d'Organitzacions Nacionals que treballen amb persones sense llar) defineix la persona sense llar com "Tot aquell que no pot accedir o conservar un allotjament adequat, adaptat a la seva situació personal, permanent i que proporcioni un marc estable de convivència, ja sigui per falta de recursos econòmics, ja sigui per tenir dificultats personals o socials."

Aquesta nova conceptualització permet ressaltar la necessitat que aquest allotjament sigui permanent i tingui unes condicions dignes. També permet incloure dins d'aquest col·lectiu per exemple persones que viuen en pisos amb condicions pèssimes de salubritat o en els quals viu un nombre molt elevat de persones en condicions no desitjables, o aquelles persones que s'allotgen en albergs públics, casa de familiars o presons, per exemple.

3 Pistes Metodològiques

Activitat 2

La xarxa

L'objectiu d'aquesta activitat és prendre consciència del nostre lloc al món i fer una reflexió sobre el veritable valor d'aquells que conformen la nostra xarxa social. Igualment, es vol posar èmfasi en el rol i responsabilitat de cadascun en la societat en què vivim.

De manera gràfica, es pot contraposar el llistat d'amics que cadascun té en el Facebook al llistat de persones a les quals podrien cridar en cas de veritable dificultat.

L'activitat pot acabar amb una reflexió sobre de quina manera i per què creuen que una persona pot acabar perdent totes aquestes xarxes al llarg de la vida.

Activitat 3

De qui parlem quan parlem de sense llar?

Aquesta activitat està especialment indicada per als alumnes a partir de segon cicle de l'ESO, batxillerat i cicles formatius. La intenció, és convidar-los a tenir una mirada més global, observant que, a part de les actuacions locals, és important que les polítiques europees també facilitin la intervenció en aquest col·lectiu.

Al debat és important reconèixer la bondat de saber quantes persones es troben en situació d'exclusió residencial, de manera que es puguin ajustar al màxim les intervencions i es pugui assegurar el seu accés als serveis bàsics. En aquest recompte es poden trobar dificultats tals com que es tracti de persones que estiguin al país en situació irregular i per tant no vulguin ser registrats. També podria succeir que canviessin amb freqüència d'ubicació i per tant fàcilment se'ls comptabilitzessin en repetides ocasions o no se'ls comptabilitzés.

Una altra de les qüestions que es pot tractar és la de veure que aquelles persones que viuen en un edifici que no compleix les condicions mínimes de salubritat (qualitat de salubre, és a dir, bo per a la salut) o que no permet tenir un espai per a l'activitat, també les hi podria registrar d'alguna manera, ja que la seva situació també és vulnerable.

Per realitzar aquest treball caldrà reconèixer la necessitat de treballar conjuntament les institucions oficials i les organitzacions que estan implicades de forma directa.

Es recomana també la visita de la web de FEANTSA, en la qual hi ha informació sobre la recollida i la capacitat de comparar les dades dels diferents països.

<http://www.feantsa.org/en>

3 Pistes Metodològiques

Activitat 4

Jo en el teu lloc

Aquesta activitat, plantejada com a joc de rol, té com a objectiu analitzar diferents situacions quotidianes que pot viure una persona en situació de sense llar i prendre consciència de les dificultats i oportunitats que sorgeixen en la interacció amb altres persones.

Per realitzar aquesta activitat serà interessant que es pugui preparar amb antelació. Per aquest motiu es recomana preparar l'activitat en una sessió i realitzar-la en una altra, deixant suficient temps per poder-la plantejar. En aquest sentit pot ajudar el fet de visualitzar diferents batecs (www.365batecs.org) en els quals parlin diferents agents relacionats amb l'àmbit sense llar: usuaris, voluntaris, professionals ... Aquesta activitat es pot treballar conjuntament amb el departament de llengua, fent que es donin pautes a l'alumnat que dugui a terme el joc de rol perquè aprenguin a parlar en públic de manera estructurada i fer front als nervis que suposa una intervenció d'aquestes característiques. Aquestes habilitats els serviran també per dur a terme la presentació d'altres treballs que hagin de realitzar.

Activitat 5

El que diu la premsa

L'objectiu d'aquesta activitat és aprofundir en les causes i conseqüències que porten a una persona a estar sense llar, així com analitzar la visió que ofereix la premsa sobre aquest àmbit. Com a punt de partida, es recomana accedir a la web del diari El País a l'apartat de comunicació en el qual hi ha retallades de premsa on es tracta la realitat de les persones sense llar:

També és important que es puguin buscar notícies <https://cat.elpais.com/buscador/> que hagin sorgit últimament per convidar-los a estar atents i atentes en el seu moment a dia sobre com tracten els mitjans aquesta qüestió.

D'aquesta manera es podrà observar quin és la tendència del tractament que fa la premsa sobre el tema de sense llar. I es pot contrastar amb la informació recollida a la pàgina web de Arrels on s'exposen els motius que porten a una persona al carrer i algunes de les xifres sobre l'àmbit:

<https://www.arrelsfundacio.org/persones-sense-llar/problematica/>

3 Pistes Metodològiques

Activitat 6

Sense llar amb rostre de dona

En aquesta activitat es tracta un tema que està bastant invisibilitat als ulls de la societat, el sensellarisme femení.

S'ha de tenir en compte que sense llar no solament significa dormir al carrer, via pública o utilitzar albergs socials, sinó que hi ha molts més factors com viure com a amenaça de desnonament, viure sota l'amenaça de violència, ...

El sensellarisme femení és un fenomen diferent del masculí i la seva anàlisi topa amb les dificultats per recollir dades de l'exclusió residencial que es viu fora de la via pública i de la intervenció dels serveis socials.

Es pot utilitzar la següent taula per entendre diferents tipus de sense llar.

Taula extreta de:

<http://ajuntament.barcelona.cat/dretssocials/sites/default/files/revista/revista-barcelona-societat-21-cat.pdf>

Taula 1. Nombre de persones sense llar a la ciutat de Barcelona. Classificació ETHOS, categories amb informació disponible (Març 2015).

	Categories operatives	Persones	Homes (%)	Dones (%)	Menors de 18 anys -nois i noies- (%)
Sense sostre	1. Viure en un espai públic o a la intempèrie. ¹	693	89,03	10,97	0,00
	2. Pernotar en un alberg i/o forçat a passar la resta de dia en un espai públic.	252	85,71	14,29	0,00
Sense habitatge	3. Viure en albergs o centres per a persones sense llar. Allotjaments temporals.	511	68,69	19,96	11,35
	4. Viure en refugis per a dones.	4	0,00	50,00	50,00
	5. Viure en allotjaments temporals reservats a immigrants i als demandants d'asil.	nd			
	6. Viure en una institució residencial o d'internament amb la perspectiva de ser acomiadat/da en un termini definit sense un habitatge d'acollida disponible.	nd			
	7. Viure en un allotjament amb recolzament sostingut per a persones sense llar.	481	58,63	23,28	18,09
	8. Viure en un habitatge amb règim de tinença insegur. Sense pagar lloguer.	424	52,59	30,90	16,51
Habitatge insegur	9. Viure sota amenaça de desnonament.	nd			
	10. Viure sota l'amenaça de violència per part de família o parella.	nd			
	11. Viure en estructures temporals o no convencionals. ²	434	54,61	23,73	21,66
Habitatge inadequat	12. Viure en un habitatge no apropiat segons la legislació.	nd			
	13. Viure en un habitatge massificat.	nd			
Total		2.799	68,81	20,08	11,11

¹ Proporció d'homes, dones i menors, segons els contactes realitzats pel Servei d'Inserció Social de l'Ajuntament de Barcelona durant el mes de març de 2015.

² Proporció d'homes, dones i menors contactats en assentaments pel Servei d'Inserció Social de l'Ajuntament de Barcelona durant l'any 2014.

Font: Sales et. al. 2015

3 Pistes Metodològiques

Activitat 7

Tres, dos, un... Acció!

Per poder dur a terme aquesta última activitat és important haver fet una cerca prèvia d'informació en relació a la qüestió de les persones sense llar. I haver treballat alguna activitat prèvia sobre l'àmbit, especialment l'activitat "Reflexiona para...".

Es recomana recalcar molt a l'alumnat que en aquest tipus de campanyes no és necessari donar molta informació, ja que això podria saturar al receptor i per tant s'estaria generant l'efecte contrari al desitjat. La seva actuació haurà de consistir a triar de tot el que saben quin és el missatge clau que volen fer arribar. Ha de ser clar, directe i ha de recordar-se amb facilitat. És important haver decidit prèviament quin serà el format de la campanya (blog, exposició, etc.) per poder desenvolupar-ho.

Una altra opció complementària és animar als joves a involucrar-se en accions de voluntariat amb entitats que treballin l'àmbit o participar en programes d'Aprenentatge servei. Per a major informació, es pot consultar <http://www.aprenentatgeservei.org> on apareixen experiències realitzades per diferents centres educatius i entitats socials paraules s'usen per descriure a aquestes persones, la complexitat o superficialitat amb la qual aborden la informació, la relació entre els titulars, que solen ser impactants, i com es matisa després la informació en llegir el cos de la informació, etc.